خولی 82ی فیستیڤاڵی ئۆسکاری سینەمایی 2010

هەموو شتێک لە کۆتاییدا دەخەمە خزمەت پێکەنیین، بۆ ئەوە دروست بووم و هەروایش دەمێنمەوە، پیاوە گاڵتەجارەکە، ئەوەیشـــە کەمنـــی خســـتووەتە ئەوئاســـتە زۆر بەرزەی کە هیـــچ سیاســـەتمەدارێک نـــاتوانێت پێیبگـــات. چارلی چاپلن

ئەگەر سینەما لەگەڵ ئێمەدابێت و هەموو لەشکری دونیا دژمانبن، ئەوا دواجار ئێمە سەردەکەوین. لینین

خەڵاتی ئۆسکار

خەونی هەمـوو ئەکتەر و دەرهێنەرێکی ئەمەریکی و ئینگلیـزی و بەڵکـو هەمـوو هونەرمەنـدێکی جیهـانە، پێوانەیە بـۆ سەرکەوتن و سەربەرزی و شانازیی هەر تاکێکی بوارەکە لەسەر گۆی ئەم زەمینە.

خەڵاتێکی ئەکادیمییە(Academy Award) وەلێ ناوە زۆر بەربڵاوەکەی (خەڵاتی ئۆسکار)ە، ساڵانە ئەکادیمیای هونەر و زانستی سینەمایی لە وڵاتی ئەمەریکا دەیبەخشێت، هەر وەک ئاشکرایە ئەکادیمیاکە(ئەکادیمیای هونەر و زانستی وێنە جوڵاوەکان) خەڵاتەکانی (شانازی) ە، نەوەک (پەروەردەیی).

(خەڵاتی ئۆسکار) بەپلەی یەکەمین و بەرزترین خەڵاتی سینەمایی دێت لە وڵاتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکا، هەر بۆیە لەلای هەواداران و ئارەزومەندانی سینەمایش لە پلەی یەکەمی خەڵاتەکانی دونیاو بەرزترینیانی دێتە ژماردن.

دەستەی بەڕێوەبەر و بەخشینەرەوەی خەڵاتەکە بەشێکن لە (ئەکادیمیای هونەر و زانستی وێنە جوڵاوەکان)، بەرواری دامەزراندنیان دەگەڕێتەوە بۆ (11 (ئایار) 1927)لە کالیفۆرنیا، ئەندامانی ئەکادیمیاکەیش بریتین لە 6000 ئەندامی سینەماکار و لێزان لە هونەری سینەمایی، دەنگدەرانی کۆمیتەکەیش بریتین لە 5،816 دەرهێنەر و ڕەخنەگری سینەمایی و ئەکتەر لە هەردوو ڕەگەز.

جێی ئاماژەیە کە(ئەکادیمیای هونەر و زانستی وێنە جوڵاوەکان) بێجگە لە ڕێکخستنی فیستیڤاڵی ساڵانەی(ئۆسکار)، ساڵانە فیستیڤاڵ و ئاهەنگی خەڵات بەخشینەوەی جیاواز سازدەکات بۆ گەنجان و قوتابیانی هێشتا دەرنەچوی ئەکادیمیا و زانکۆکانی بواری هونەری سینەمایی وڵات و دەرەوەی وڵات.

هەیکلی ئۆسکار

بەرزی خەلاتەکە (34سم) و کێشی(3،85کغم)ە، شێوەی جەنگاوەرێکی ڕاوەستاوی هەیە کە شمشێرێکی بەدەستەوە گرتووە، ڕاوەستاوە لەسەر باندە فیلمێک، پێکهاتەکەی لە مادەی(بریتانیوم) دروست کراوە و تێکەڵەیەکە لە قەسدیر و مس و توێژی کۆتایی ڕوکەشەکەی بە زێڕی پەتی داپۆشراوە. بۆ یەکەمین جار لە ساڵی 1988 دا و لەسەر شانۆ لەدەستی ئەکتەری بەناوبانگ(کلی ولتر) لەکاتی وەرگرتنیدا ویستی بەرزی بکاتەوە ،کەوتە خوارەوە و پارچە بە پارچەبوو.

فیلم بژاردن

ئەو فیلمانەی هەڵدەبژێردرێن دەبێت پێشوەختی پێوست و دیاریکراو لە سینەماکان و بەتایبەتی سینەماکانی کالیفۆرنیا نمایشکرابن، واتە لە ساڵی پێشوتری وەختی فیستڤاڵەکەدا نمایشکرابن، دیژی هەر فیلمێک نابێت لە 40 خولەک کەمتربێت، چونکە بە فیلمی درێژ ناژمێردرێت و دەچێتە قاڵبی فیلمی کورتەوە. دەبێت فیلمەکان لەسەر فیست پلاتە یان شریتی 35مم یان 70 مم تۆمارکرابن، ناوی فیلمە بژێردراوەکانی ساڵی پێشتر لە مانگی فێبریواری ساڵی تازەدا ئاشکرادەکرێن، واتە کەمتر لە مانگێکی پێش وادەی دەستپێکردنی فیستیڤاڵ. واتە تەنها ئەو فیلمانەی ناویان ئاشکرا دەکرێت، دەچنە پێشبڕکێی ڤیستیڤاڵەکەوە.

دەستپێکی فیستیڤاڵ بەگشتی

وەک هەمیشە و لەکاتی خۆیدا فیستیڤاڵ لە مانگی ئازاردا و لە سەر تەختی شانۆی (کۆداک) لەشاری لۆس ئەنجلۆس ی سەر بە هەرێمی کالفۆرنیا نمایشدەکرێت. دیارە لەبەر گەورەیی و زیاد لە ئاسایی نێوبانگی فیستیڤاڵەکە، بەگشتی و تێکرا هەموو دەزگا بچوک و گەورەکانی ڕاگەیاندنی دونیا چاوی کامێراو گوێی مایکرۆفۆنەکانیان لەڕێی پەیامنێرەکانیانەوە لەو دەڤەرە دەئاڵێنن، دیارە پەیوەستی زۆرێک لە دەزگاکانی ڕاگەیاندن بەفیستیڤاڵەکەوە لەبەرچاوی کاڵی هەواداران و بینەرانی فێستەکە نییە، بەڵکو زیاتر وەک ڤۆستنەوەیەکی بازرگانی بەپلان کاری بۆدەکرێت بۆ وەبەرچاوخستن و فرۆشتنی کاڵا ناودارەکان و ناوداركردنی هەندێک کالایتری نوێ لە میانەی نمایشکردنی ڕاستەوخۆی فێستەکەدا، کە ئەمانەش وەک پێشبینی ملیۆنان دۆلار مەزەندە دەکرێن، دیارە بەشی شێریش بەر بە بەڕێوەبەرایەتی فیستیڤاڵ دەکەوێت، بێجگە لەو ڕیکلامە ڕەش و بێئاگادارکردنەوەیانەی لەولاتە دەستەچەپەکەکانی دەرەوەی ئەمەریکاو ئەوروپا دەکرێت کە ئەویش بە پارەیەکی خەیاڵی مەزندەکراون. جگە لە وەش مقۆمقۆی ڕامیاری جۆرێکی تری بازرگانیەکانی ڕاگەیاندنە. بۆ نموونە..ڤۆستنەوەی ئەو 40چرکەیەی وەرگری خەلاتەکە بەوچەند وشە مێژووییەی کە هەندێکجار وروژێنەرن و هەندێکجاریش پڕوکێنەرن و سەرکۆنەی دەوڵەتێکی تێدا دەکەن، وەک ئەوی خولی 75 لەساڵی 2003دا، دوای ئەوەی هەندێک ئەستێرەی سینەمایی هۆڵی کۆداکیان بەجێهێشت، زۆرێکی تر لە ئەستێرەبەناوبانگەکانی هۆلیۆد کەوتنە دژایەتیکردنی دەستە و دائیرەکەی بۆش بەرامبەر بە ئێراق، لەوانە دەرهێنەر مایکل مۆر لە دوای وەرگرتنی ئۆسکاری باشترین دەرهێنەر، لە ماوەی 40 چرکەکەی خۆیدا بە ئاشکرا تیروپڕ سەرکۆنەی

سەرۆک بۆشی کرد، بەدوایدا لەنیوەزیاتری وەرگرەکانی خەلاتی ئۆسکاری ئەو ساڵە ناڕەزایی خۆیان دەربڕی بەرامبەر سەرۆک بۆش. ئەمانەش لەکاتی خۆیدا هەرایەکی ڕاگایاندنی زۆرگەورەی نایەوە.

هەندێک جاریش ڕویداوە ئەم خەلاتە گرنگە ڕەتکراوەتەوە لەلایەن هەڵبژێردراوەکانیانەوە لەبەر چەند هۆیەکی ڕامیاری، وەک ئەوەی فیستیڤاڵی ساڵی 1972 ئەستێرەی بەناوبانگ مارلۆن براندۆی کۆچکردوو کە فەرموبووی.. با هیندییەکی لە جێی من بچێت بۆ وەرگرتنی خەلاتەکە، کە ئەویش هێمابوو بۆ ئەو هەموو زۆردارییەی دەکرایە سەر هیندییە سوورەکان.

جێی ئاماژەپێدانە کە هامان ئەستێرە ساڵی 1973بە فیلمی دوایین تانگۆ لە پاریس، هەڵبژێردرایەوە بۆ هەمان خەلات، ناوەکەی خرایە نێو ڕیزی پێنج ئەکتەرەسەرەکیەکەوە، کەبریتیبوون لە ئەلپاچینۆ، جاک نیکلسۆن، روبرت ریدفۆرد، جاک لیمۆن، وەلێ لەبەر هەڵوێستی کۆنی دیسان بێبەش بوو لە خەلاتەکەو درایە دەست جاک لیمۆن و ئەویش لەبەر ئەوەی باوەڕی نەدەکرد، تووشی سەرسورمان بوو.

مارلۆن براندۆ تا ئەو سەردەم تاکە گرانترین ئەکتەری سینمای جیهان بوو، ئۆسکاری ئەودوو خولەی نەبرد وەلێ بویە نیشانەی هۆلیۆدی چەوساوەکان، تاوانی کوشتنێکی خرایە مل و دە ساڵ زیندانی بەکەفالەت، دواتریش هەتا مرد قەرزدار بوو.

پێشبینی و پاشبینینی خەلاتەکانی ئۆسکار

هەمیشە پێشبینی کەمجار ڕێککەوتووەتەوە لەگەڵ ئەو مستانەی سفت خۆیان بۆ پرلەپگرتنی خەلاتەکان مەلاس داوە یەکانگیر بوبێتنەوە، ئاخر زەحمەتە هەندێکجار لە کۆی زیاد لە پەنجاهەزار دەنگ لە پێنج پەنجەی مستێکدا هیور بوبێتنەوە، ئەوی بەردێک لە دوو چۆلەکە دەگرێت لە پێش بەهەوادانیدا پێشبینی بۆ دەکات، وەلێ ئەوی خەرمانێک نادورێتەوە، دیارە مشتەکەی پوچ نەبووە، بەڵکو پێشبینی کەش و هەوای نەکردووە.

لە فیستیڤاڵی گرنگ و بەناوبانگیشدا بێشبینیەکانت چەند نزیکیش بن، ئەوا لەکۆتایدا دەشێت دوربووبن لە نیشانەوە، تیری نوک ڕوو لە نیشانە ئەوی جار کە ئۆسکارێک دەپێکێت دەشێت دەرهێنەرەکەی وەک زۆربەی جار توشی شۆک و سەر سوڕمان بکات، وەک ئەوی ئەمساڵ، فیلمی ئەرژەنتینی (نهێنی لە چاوەکانیدایە) بویە خاوەنی خەلاتی ئۆسکاری باشترین فیلمی دەرەکی، وەلێ کاتێک ئەڤاتار توشی شکستی کەم بەدەستهێنان دەبێت، جیمس کامیرۆن پێشوەخت خۆی بۆ ئامادەکردوو بۆی دێتە مەیدانەوە، ئەوە نەبوو بەچەند ڕۆژێک بەر لە فیستیڤاڵ بۆ دەزگاکانی ڕاگەیاندن گوتبووی(من بەرامبەر فیلمی کۆگەی ئازار گەر شکستیش بهێنم ئەوە دڵخۆشتر دەبم چونکە ئەو فیلمە لەدەرهێنانی هاوسەری پێشووترمە).

لێرەدا ناوی هەندێک لەو فیلمانە دادەنێین کە وەرگری زۆرترین ئۆسکار بوون لە مێژوودا و پێشبینیە نزیک لە پیکاوەکانیش لە تەنیشتیاندا ئاماژە پێدەدەین .

1-فیلمی بن هور(Ben Hur) وەرگری 11 ئۆسکار لە 12 پێشبینی لەساڵی 1959، لە نێویاندا باشترین دەرهێنەر، باشترین ئەکتەری سەرەکی تشارلتۆن هیستن، باشترین فیلم، باشترین ئەکتەری یاریدەدەر، پۆشاک، مۆسیقا.

2- تایتانیک(*Titanic*) وەرگری 11 ئۆسکار لە 14 پێشبینی لەساڵی 1997، لەنێویاندا باشترین فیلم، پۆشاک، دەرهێنەر، مۆسیقا.

3-فیلمی خاوەن ئەنگوستیلەکان ، گەڕانەوەی مەلیک (*The Lord of the Rings: The Return of the Kin*) وەرگری 11 ئۆسکار لە 11 پێشبینی لەساڵی 2003، لە نێویاندا باشترین فیلم، دەرهێنان، مۆسیقا، بڕینی فیلم، پۆشاک، مکیاج.

4-چیرۆکی گەڕەکە خۆرئاواییەکە (West Side Story) وەرگری 10 ئۆسکار لە 11 پێشبینی لەساڵی 1961،لەنێوانیاندا باشترین فیلم ، ئەکتەری پیاوی یاریدەدەر، ئەکتەری ژنی یاریدەدەر، پۆشاک، مۆسیقا.

5-جیجی(Gigi) وەرگری 9 ئۆسکار لە 9 پێشبینی لە ساڵی 1958 ،لەنێویاندا باشترین فیلم، دەرهێنان، دیکۆر، پۆشاک، بڕین.

6-دوایین ئیمپراتۆر(The Last Emperor) وەرگری 9 ئۆسکار لە 9 پێشبینی لەساڵی 1987، لەنێویاندا باشترین فیلم، پۆشاک، دیکۆر، بڕین ،دەرهێنان، مۆسیقا.

7-نەخۆشە ئینگلیزەکە(*The English Patient*) وەرگری 9 ئۆسکار لە 12 پێشبینی لەساڵی 1996، لەنێویاندا باشترین فیلم، ئەکتەری ژنی یاریدەدەر جۆلیت بینۆش، دەرهێنان، بڕین، مۆسیقا، پۆشاک.

8-لەگەڵ شنەبادا چوو (Gone with the Wind) وەرگری 8 ئۆسکار لە 13 پێشبینی لە ساڵی 1939،لەنێویاندا باشترین فیلم، ئەکتەری سەرەکی ژن فیفیان لی، ئەکتەری ژنی یاریدەدەر هاتی ماکدانیاڵ کە بەیەکەمین ژنە پێستڕەشی لە بنەچەدا ئەفەریقی دێت ببێتە خاوەنی ئۆسکار لە مێژوی ئەم خەڵاتەدا، باشترین دەرهێنان، بڕین.

ئەستێرە بەشخوراوەکان یان بێ بەختەکان لە ڕابردوودا

هەندێک لە ڕەخنەگران و لێکۆڵینەرانی بوارەکانی سینەماو هونەر، پێیان وایە فیستیڤاڵی ئۆسکار، کەم وکورتی یان ناحەقی زۆری کردووە بەرامبەر بە دەرهێنەران و ئەکتەران و کارکەرانی بوارەکانی سینەما، بەڵگەشیان زۆرە،

زەقترینیان دەستێوەردانی سیاسی لە بەخشینەوەی خەلاتەکاندا، ڕونتر.. کەمکردنەوەی بەختی ئەو دەرهێنەر و ئەکتەرانەی کە بۆچونی زەرەرمەندیان هەیە بەرامبەر بە سەرۆک ومیان سیاسەتی دەوڵەت.

وتەبێژانی دەوڵەت و بەڕێوەبەرانی ئەکادیمیاکەیش توشی شەڕی گەورەبوون لە ڕێی وەڵامدانەوە و بەدرۆخستنەوەی یەکتری و ڕەخنەگران لە ڕاگەیاندنەکانەوە. ڕەخنەگران پێیان وایە زۆرێک لە فیلمە زۆر نازدار و باشەکان، کەزۆر کۆمەلایەتی بوون و لەخزمەتی هونەر و باری کۆمەلایەتی خەڵکدا، هەم لە ڕیزی داهێناندا دێنە ژماردن، هەم لە چارەسەرکردنی زۆر کێشەی کۆمەلایەتی و سیاسیشدا شاکار بوون و بێبەشیش بوون لە خەلات، وەلێ هەندێک لەو فیلمانەی کە ئاسایی بون و تەنہا لەبەر ئەوەی تیشکیان خستووەتە سەر بەکۆمەڵکوشتنی یەهودیەکان خراونەتە سەرەوە. وەک ئەوی ساڵی **2002** کاتێک دونیا سەری سوڕما لە بەرجەستەکردنی کەسایەتی بیلی قەساب کە بەوپەڕی لێزانیەوە ئەکتەری ناودار دانیاڵ دای لویس بەنمایشکردنی هەستا، یان بەرجەستەکردنی کەسایەتی وارن شمیت کە ئەکتەری لێزان جاک نیکلسۆن ڕۆڵەکەی بینی.

پاڵێوراوەکان بۆ باشترین ئەکتەری سەرەکی ئەمەنەبوون..

دانیال دای لویس، جاک نیکلسۆن، نیکۆلاوس کیج، مایکل کین(یەکێک لە باشترین ئەکتەرانی بەریتانی)، ئامادەبوان هەموو شۆک بوون کە خەلاتەکە کەوتە بەرناوی ئەدریان برودی **29** ساڵ، ئەکتەری سەرەکی فیلمی پیانۆ ژەنەکە، کە ڕەخنەگران گوتەنی پێویست ناکات کەس بپرسێت بۆچی؟

ئەکتەری زۆر بەناوبانگ و ئەستێرەی فیلمەکانی کاوبۆی و ڕەمزی ئەمەریکا کلینت ئیستوود، ئەستێرەی شەستەکان و حەفتاکان و هەشتاکان، بە ئەکتەری ئەم خەلاتەی نەگرت بەدەستیەوە و بێبەشبوو لێی، لە چاوپێکەوتنێکیدا گوتبووی(ئەم خەلاتەم بەدەستەوە نەگرت و ناشیگرم، بەئاسانیش دەتوانم بڵێم لەبەر ئەوەی جوولەکە نیم)، وەلێ دواتر ئەم خەلاتەی دووجار خستە نێو مستیەوە بە هەردوو فیلمی نابورێت و کچەی ملیۆن دۆلار، بەلام بەئەکتەری نا بەڵکو وەک دەرهێنەر.

هەروەها ئەکتەری بەریتانی پیتر ئوتول هەشت جار بۆ ئۆسکار هەڵبژێردراو هەمووجارەکان بێ بەخت بوو، یەکەم جاریان لە ساڵی **1962**، دواین جاریشیان لە ساڵی **2006**.

هەروەها ستانلی کوبریک ی دەرهێنەر و وێنەگر و نوسەری فیلم، **4**جار وەک دەرهێنەر، **5**جار وەک نوسەری چیرۆکی فیلم، **3**جار وەک وێنەگر هەڵبژێردرا و دوای خزمەتی **45**ساڵ لەبوارەکانیدا، یەکجاریان بەختی هێنا بە فیلمی ئۆدیسای بۆشایی ئاسمان.

بەشی شێر لە تێکڕای فیستیڤاڵەکانی ئۆسکاردا

والت دیزنی 1901⁄1966 پاشای ئۆسکاره و له 37 جار وەک پاڵێوراو بۆ خەڵاتەکە توانی ببێته خاوەنی 22 ئۆسکار، هیچ دەرهێنەر و ئەکتەرێک نەیتوانیوه به ژمارەش لێی نزیک ببێتەوه، بێجگه لەوەی که 3 ئۆسکاری وک رێزو پێزانین بۆ ماندوبونی پێبەخشراوه.

فرانسیس فورد کۆبۆلا دەرهێنەری هەرسێ بەشی فیلمی بەناوبانگ مافیاکان(The Godfather) لەریزبەندی دووهەمدا دێت و خاوەنی 5 ئۆسکاره. ئەکتەری ژن کاثرین هیبورن لەپلەی سێهەمدایەو خاوەنی 4 ئۆسکاره.

جێی ئاماژەپێدانه که فیلمی لەگەڵ شنەبادا چوو(بەپێی داتای ئەسوشیدتدبرس) خاوەنی بەرزترین رێژەی فرۆشراوی بلیتی سینەمایه لەمێژوودا و فیلمی ستار وورز بەپلەی دووهەم دێت.

فیستیڤاڵی ئۆسکار خولی 82ی ساڵی 2010

دووهاوسەره لەیەکجیابووەوەکه بەشی شێریان برد

لەرێورەسمێکی نازدارو رەنگاورەنگ و زۆرقەرەباڵغدا، دوای ئەوەی هۆڵەکان به رووناکی سینەماکارانه، وەک باخچەیەک رازێنرابوویەوه بۆ ئەکتەره گوڵناساکان، ئەوکاتەی یەکەم نوکەپێی یەکەم ئەکتەر یەکانگیربوو له فەرشی سوری راخراو، بریسکەی فۆتۆگرافەکان ئەوناوەی کرده رۆژی قوربانی هەزاران وێنەی مێژوویی راگەیاندنەکان.

پێشکەشکارانی ئۆسکاری ئەمساڵ درابونه دەستی چەند ئەستێرەیەکی هۆلیۆد، گرنگترینیان ئەکتەری بەناوبانگ و کۆمیدی ستیف مارتن و ئەکتەری پرکار ئیلیک بالدوین وەک پێشکەشکاری سەرەکی، تۆم هانز و کاتی ڤینسلت و چەند ئەکتەرێکی دی وەک هاوکاری پێشکەشکاران ناوی براوەکانیان دەخوێندەوه.

فیستیڤاڵی ئەمساڵ جودا لەهەموو خولەکانی دی ئۆسکار، لەبری 5 فیلم 10 فیلمیان پالاوتبوو بۆ پێشبرکێکه، کەئەمە بۆیەکەمینجاره له مێژووی ئۆسکاردا بهێلرێت پێشبرکێ له 5 فیلم تێبپەرێت، فیلمەکان بریتیبوون له..

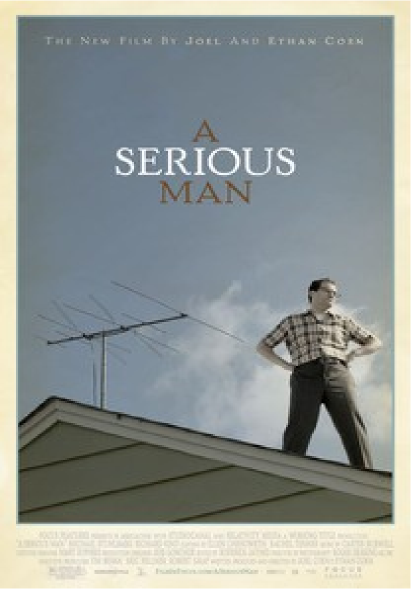

1. فیلمی پیاوی بەدەربەست A Serious Man

نوسین و دەرهێنانی Ethan & Joel Coen، نواندنی - Michael Stuhlbarg - Richard Kind - Fred Melamed، ماوەی فیلم کاژێرێک و 45 چرکە، بوار کۆمیدی و دراما.

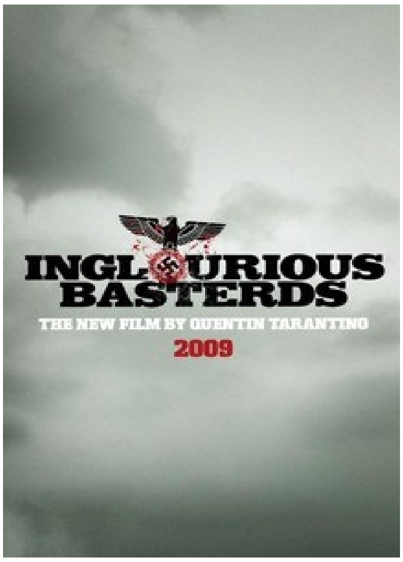

2. فیلمی ساختیەچیە تۆڵەسێنەکان Inglourious Basterds

نوسین و دەرهێنانی Quentin Tarantino، نواندنی - Brad Pitt - Mélanie Laurent - Christoph Waltz - Eli Roth - Diane Kruger، ماوەی فیلم دووکاتژێر و نیو، بوار کۆمیدی شەڕانگێز دراما.

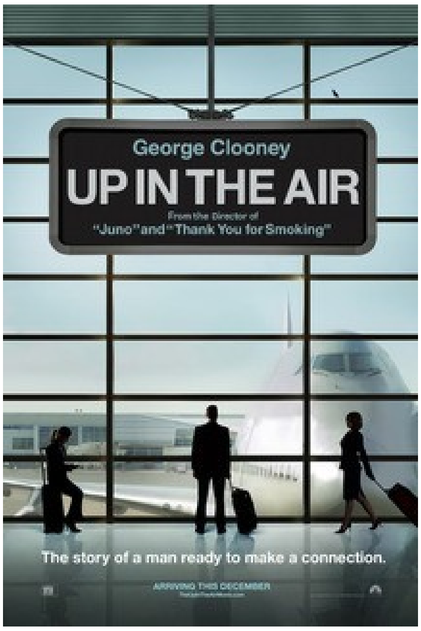

3. فیلمی فڕین بەرەو سەرەوە Up in the Air

نوسـین و دەرهێنـانی Jason Reitman، نوانـدنی - George Clooney - Vera Farmiga Anna Kendrick ، ماوەی فیلم کاتژێرێک و 50 چرکە ،بوار کۆمیدی دراما ڕۆمانسی.

4. فیلمی فڕین Up

نوسین و دەرهێنانی Pete Docte، نواندن بەدەنگ Edward Asner - Christopher Plummer - Jordan Nagai ، ماوەی فیلم کاتژێر و نیو، بوار ئەنیمەیشن کۆمیدی درامای خێزانی سەرەڕۆیی.

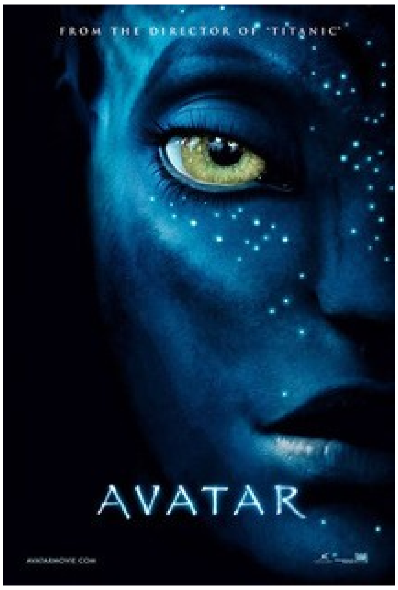

5. فیلمی سێ ڕەهەندی ئەڤاتار Avatar

نوسین و دەرهێنانی James Cameron ، نواندن Zoe Saldana - Sam Worthington ، ماوەی فیلم دوو کاتژێر و 40 چرکە، بوار سەرەڕۆیی و خەیاڵی زانستی و پێکدادان.

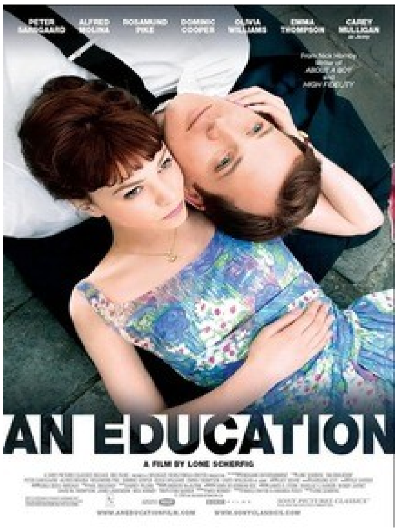

6. فیلمی فێربوون An Education

دەرهێنانی Lone Scherfig، نوسینی Nick Hornby، نواندنی Olivia - arey Mulligan Williams، ماوەی فیلم کاتژێر و نیو، بوار دراما.

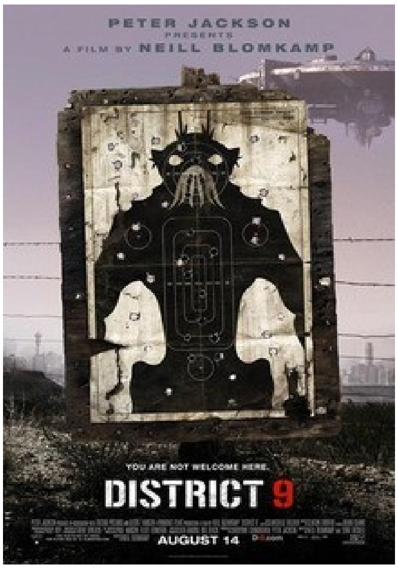

7. فیلمی گەڕەکی ژمارە District 9

دەرهێنان و نوسینی Neill Blomkamp، نواندنی Sharlto Copley، ماوەی فیلم، بوار پێکدادان و خەیاڵی زانستی و دراما.

8. فیلمی Precious

دەرهێنان Lee Daniels، نوسینی Geoffrey Fletcher، نواندنی - Gabourey Sidibe Mo'Nique، ماوەی فیلم کاتژێرێک و 50 چرکە، بوار دراما.

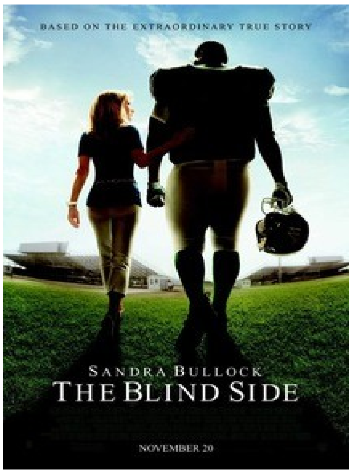

9. فیلمی ڕەهەندی کۆتایی The Blind Side

دەرهێنان و نوسینی John Lee Hancock، وەرگیراو لە چیرۆکی Michael Lewis، نواندنی Sandra Bullock - Tim McGraw - Quinton Aaron - Jae Head، ماوەی فیلم دووکاتژێر، بوار دراما و وەرزشەوانی.

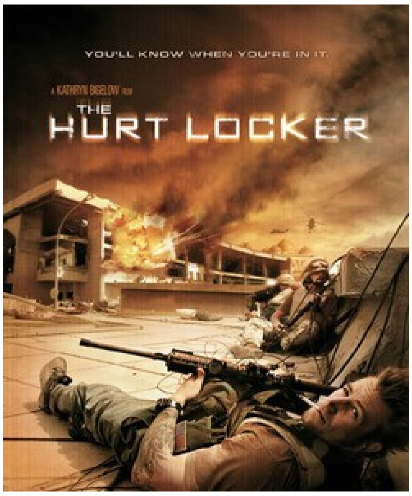

10. فیلمی کۆگەی ئازار The Hurt Locker

دەرهێنانی Kathryn Bigelow، نوسینی Mark Boal ، نواندنی Jeremy Renner - Anthony Mackie - Brian Geraghty، ماوەی فیلم دووکاتژێر و 10 چرکە، بوار دراما و پێکدادان و شۆکهێنەر.

ئەوەی کەناکرێت بەسەریدا باز بدەین، هەردوو فیلمە گرنگەکەی نیو پێشبرکێکەیە، کە بووە هۆی دوولەتکردنی دەنگدەرانی (ئەکادیمیای هونەر و زانستی وێنە جوڵاوەکان)، هەردوو فیلمی سێ ڕەهەندی ئەڤاتار و کۆگەی ئازار، ئەم دوو فیلمە سەرسوڕهێنەرە، کاری دوو دەرهێنەری جووت هاوسەری کۆنی یەکترین، گرنگی نوسینی ئەم بابەتە دەشێت تەنها هۆی ئەم چەند بەراوردیە کورتەبێت لەسەر ئەم دوو فیلمە، ناوەڕۆکی هەردوو فیلمەکە ناردنی هێزی سەربازییە بۆ

کـاری خـزمەت بە سیاسـەتی دەوڵەت و جـودا، وەلـێ شـەڕی مرۆڤەکـان لەوێـدا کۆتـایی دێـت کە مرۆڤ هەسـت بەو نایەکسانییە دەکات کە هەم خۆی جەلادەو هەم قوربانی و هەم ڕزگارکەر.

فیلمی سێ ڕەهەندی ئەڤاتار Avatar

ئەو فیلمەیە کە دەروازەی هونەری نوێ(سێ ڕەهەندی) بەداهاتووەوە دەبەستێتەوە، جۆرێکی تـرە لە هـونەر، جودایە بەچاو، ئەمە ئەو وتەیەیە کە ڕەخنەگرانـی سینەمایی لەسـەری کۆکبـوون بەرامبەر بە فیلمـی ئەڤاتـار، نوسـەر و دەرهێنەر جیمـس کامیرۆن بەم فیلمەی بینەرانی گواستەوە بۆ دونیایەکی نەبوو، بۆ ناو بەهەشتی سروشت و خۆشی و ئازادی، بۆ دونیایەک هەرچی و چۆنێکن ڕەنگ و قەدو بالاو ئارەزوی تاکەکانی، زۆرداریان بەرامبەر دەکرێت لەلایەن مرۆڤەوە، ئەوە دەرهێنەرە کە بۆچـونی خـۆی تێـهەڵکێش دەکـات لەگەڵ فیلمەکەیـدا و پێمـان دەبێژێـت، هەمـوو زۆردار و داگیـرکەر و خۆپەرسـتن دەوڵەت سیاسەت مرۆڤ، بەلام هەرهەموو مرۆڤەکان نا...نا...نا.

پێشینان گوتەنی خەون دەروازەی بەدیهێنانی ئامانجەکانە، وەلێ جیمس کـامیرۆن بەم خەونەی یـان فیلمەی پێمـان دەڵێت زوڵم و زۆرداری داوای هیچت لێ ناکات، دەتسوتێنێت و ماڵت دەبات، دروستکردنی هێـز چەنـدەی بـۆ پاراستنی خـودە، سەد هێندە بـۆ لەبـاربردنی ئاشتییە، چەک کـوڕی هێـزە و چەکـداریش منـداڵی دەوڵەت، فیلمەکە بەناخـدا شـۆڕ دەبێتەوە، مرۆڤەکـان لە کوێـدا خۆیـان بـۆ بەرجەسـتە دەکرێـت، مـن بەکوشـدەرم یـان وێـرانکەر یـان شـەڕانگێز، نەخێـر مـن مرۆڤـم ڕزگارکەر قوربانی.

بەکـورتی فیلمەکە پێـدادەگرێت لەسـەر ئەو خەونـە جـوانەی مرۆڤ هەیەتـی، ئەوەی کە مرۆڤ لەگەڵ گەشـەی سروشـت و زانیاریدا پێشدەکەوێت، ئارەزوەکانی دەچنەوە نێو باوەشی هیواکان زیاتر پێدادەگرن لەسەر ژیانێکی جوانتر و باشتر بۆ هەمووان، بێ ڕەچاوکردنی ئەوەی کەتۆ لەشێوازێکی تردایت و جۆرێکی تری، یان ڕونتر، ئەوەی تۆهەتەو من نیمە تێکەڵـی دەکەین لەگەڵ ئەو زانیاریانەی مـن هەمەو تۆنیتە بـۆ جوانـترکردنی بـاری ژیـانی هەمووـمـان بەئاشـتی و گەر کێشـەیەکیش بوو ئەوا بە دانوساندن.

فیلمەکە بـاس لە گەشـتی گروپێـک سـەربازی خەڵکـی زەوی بە کەشـتیەکی ئاسـمانی دەکـات دەچـن بەرەو ئەسـتێرەیەک ، خەڵکێـک کە لەبـواری هـونەری زانیاریـدا زۆر پێشـکەوتوون و هەڵـدەکوتنە سـەر خەڵکـی ئەسـتێرەیەک بەنـاوی پانـدۆرا، خەڵکانێک کە وەک سـەرەتای چـاخی بەردینی مرۆڤ دەژین، ژیانێـک پـڕ لە عیشـوەو خۆشی نـاو سروشـتێکی جوداتر لەجوانی لای خۆمان، عاشقتر لەئێمە بە سروشت، یەکرپیزتر لەوەی کە پێشبینی خۆی لەقەرەی بدات.

لەکەشتیەکەدا سەربازێکی کەم ئەندام لە بری برا مردووەکەی، بە بەدەنێکی جودا لە مرۆڤ و بە قیافەی سێ مەتری وەک خەڵکی پاندۆرا، دەخرێتە ناویانەوە بۆ دزینی زانیاری دەربارەی ئەوان و ڕێو شوێن و جموجوڵیان، گواسـتنەوەی هەواڵ لە شێوازی مامەڵە و بیرکردنەوەیان بۆ ناو کەشتیەکە، لەپێناو بەدەستبەسەراگرتنی ئەو کـانزایەی کە لەوێ هەیەو گرنگیەکـی زۆرو گرانبەهای هەیە لە زەوی.

سەربازەکە لەناو خۆیدا دووکەرت دەبێت و ڕازی نابێت بەو داگیرکردن و زۆرداریکردنە بۆسەر خەڵکی پاندۆرا، لەوێ عاشقی کچی ئاغا دەبێت و بڕیار دەدات لەو سیخوڕییە پاشگەز ببێتەوە و هاوخەباتی شۆڕشی ئەوان ببێت لە پێناو دانەڕمانی ئەو داری ئاشتی و تەباییەی کە ئەوان لە باو باپیرانیەوە پاراستویانە، دواتر ئەنجامەکان زۆر دڵتەزێن دەبن، وەلێ دەرهێنەر بەدڵی هەموو بینەرەکانی چارەی دەکات.

فیلمی کۆگەی ئازار The Hurt Locker

کەسایەتی سەرەکی فیلمەکە سیرجێنت ولیم جیمس کە ئەکتەر جیرمی رنر ڕۆڵەکەی دەگێڕێت، پسپۆڕێکە لەبواری بەتاڵکردنەوەی بۆمبە قوڕمیشکراوەکان، لەگەڵ ئەوەی ولیم کارەکەی زۆرخەتەرناک و دژوارە، وەلێ ئەو بە هەستێکی لێپرسراوەناوە کارەکانی خۆی بەئەنجام دەدات، لەخۆڕابینی و چاونەترسی و حەزی بێمانای بۆکارەکەی، زۆرجار وای لێ دەکات سەرشێتانە کارەکانی ئەنجام بدات، وەک دیمەنی بەتاڵکردنەوەی ئۆتۆمبیلەکە لە بۆمبی قوڕمیشکراو، پۆشاکی پاریزگاری کردنەکە لەبەرخۆی دادەکەنێت، ئنجا دەستدەکات بە بەتاڵکرنەوەی، بەقسەی خۆی گوێ بەقسەی گەورەکان نادات و هەمیشە پشتگوێیان دەخات، پێیخۆشە کارەکانی بەوپەڕی ئارەزوی نەترسانەوە بەئەنجام بدات.

دەرهێنەری فیلمەکە خانم بیگلو بەم کارەی دەیەوێت پێمان بڵێت، ئەم فیلمە جودا لەهەموو فیلمە جەنگیەکانی هۆلیۆد، ناوەڕۆک پەیوەست نیە بە پیاهاڵدان بەسەر شەڕداو بە قارەمانکردنی جەنگاوەرەکان، بەڵکو ئەم فیلمە باس لە ئەو بارە نالەبار و ژیانە ناهەموار و ناشرین و قورسەدەکات، کە جەنگاوەرەکان ڕۆژانە خراپ و ناخۆش هەیانەو دەیگوزەرێنن.

ناوەڕۆکی فیلمەکە تیشک دەخاتە سەر قورسایی ناشرینیەکانی شەڕ نەک پیاهەڵدان. خانم بیگلۆ وێنای خراپی باری دەروونی و بیرکردنەوەی ئەو سەربازانەمان نیشان دەدات، کە چۆن شەڕ کردوونی بە مرۆڤێکی شەڕانگێز و خراپەکار و جەلاد و هەم قوربانی.

فیلمەکە بەقورسایی خۆی وێنای جوان و ناشرینی باری ژیان و قورسایی ژیانی ناهەموار و ڕۆژانەی خەڵکی ڕەشوڕوتی سیڤیلی عێراقی لەخۆگرتووە، کە برین و تەکنیک شارەزایانە مامەڵەی لەگەڵدا کردوون، نمایشی ئەو پشیلە گوجەی لەناو زبڵی کەلاوەکاندا دەگەڕێت بۆ بژێوی، خۆتەقاندنەوەی ئەومرۆڤی خۆتەقێنەرەوە بەزەبری تیرۆریستەکان لەکاتێکدا گروپی بەتاڵکەرەوەی بۆمب دەیانەوێت هاوکاری بکەن و سەرناگرێت، لەولاتر منداڵێک یاری دەکات بە فڕۆکەیەک و بەرزهەڵیدەدات بەرەوئاسمان کە نیشانەیە بۆ هیوا، بەردەوام لەتەنیشت هەمو کوژراوێکەوە جوڵەیەک هەیە کە نیشانەیە بۆ بەردەوامبوونی ژیان، لەودیوی هەموو برسیەکەوە لەتێک نان هەیە کە هەتا دەمرێت بەهیوایە پێیبگات.

بەخشینەوەی خەلاتەکانی خولی 82ی خەلاتی ئۆسکار

وەک ئاماژەمـان پێـدا، ئەو 10 فیلمەی سـەرەوە لە پێشـبڕکێدا بـوون، براوەکـان بە گشـتی ئەمـانەی خـوارەوەن، نـاوی براوەکانی خەلاتی ئۆسکار لە بوارە جیاجیاکاندا ...

خەلاتی ئۆسکار بۆ باشترین فیلم درایە فیلمی کۆگەی ئازار The Hurt Locker

فیلمە پاڵێوراوەکان ...

Avatar

The Blind Side

District 9

An Education

Inglourious Basterds

Precious

A Serious Man

Up

Up In The Air

خەلاتی باشترین ئەکتەری سەرەکی پیاو درایە جیف بریدجز لە فیلمی دڵی شێت Crazy Heart

ئەکتەرە پاڵێوراوەکان ئەمانەبوون ...

جورج کلوني لە Up in the Air

کولن فیرث لە A Single Man

مورجان فریمان لە Invictus

جیريمي رینر لە The Hurt Locker

خەلاتی باشترین ئەکتەری یاریدەدەری پیاو درایە کریستوف والتز لە Inglourious Basterds

ئەکتەرە پاڵێوراوەکان ئەمانەبوون ...

مات ديمون لە **Invictus**

وودي هاريلسن لە **The Messenger**

كريستوفر بلامر لە **The Last Station**

ستانلي توتشي لە **The Lovely Bones**

خەلاتی باشترین ئەکتەری سەرەکی ژن درایە خاتوو ساندرا بولوک لە **The Blind Side**

ئەکتەرە پاڵێوراوەکان ئەمانەبوون ...

هيلين ميرين لە **The Last Station**

كاري موليجان لە **An Education**

جابوري سيديب لە **Precious: Based on the Novel Push by Sapphire**

ميريل ستريب لە **Julie & Julia**

خەلاتی باشترین ئەکتەری یاریدەدەری ژن درایە خاتوو مونیک لە **Precious**

ئەکتەرە پاڵێوراوەکان ئەمانەبوون ...

بينيلوبي كروز لە **Nine**

فيرا فارميجا لە **Up in the Air**

ماجي جالينهال لە **Crazy Heart**

ئانا كيندريک لە **Up In the Air**

خەلاتی باشترین فیلمی وێنە جوڵاوەکان درایە بیت دوکتر بۆ فیلمی **Up**

پاڵاوتووەکان ...

هنري سيليک لە**CORALINE**

ويز أندرسون لە **The Fantastic Mr. Fox**

جون ماسکر و رون كليمنتس لە **The Princess and the Frog**

تۆم مور لە **The Secret of Kells**

خەڵاتی باشترین دەرهێنەر درایە خاتوو کاثرین بیگلو **The Hurt Locker**

دەرهێنەرە پاڵاوتووەکان ...

جیمس کامیرون **Avatar**

کوینتن تارانتینو **Inglourious Basterds**

لي دانییلز **Precious**:

جایمس رایتمان **Up in the Air**

خەڵاتی باشترین فیلمی دەرەکی درایە فیلمی ئەرژەنتینی نهێنی لە چاوەکانیدایە

فیلمە دەرەکی (بیانی)ە پاڵاوتووەکان ...

عەجەمی(ئیسرائیل)

شیری نالەبار(پیرۆ)

پەیامبەر(فەرەنسا)

قردێلەی سپی(ئەڵمانیا).

لە کۆتایدا فیلمی کۆگەی ئازار بە کەمترین تێچوون و کەمترین قازانج توانی سەربکەوێت بەسەر ئەڤاتار کە بڕی **450** ملیۆن دۆلاری تێچووە و لە **17** ڕۆژی یەکەمیدا **1** ملیارد دۆلاری پەیداکرد و تائێستا لە **2**ملیاردتێپەڕیوە و بەردەوامیشە.

خاتوو بیگلۆ بویە یەکەمین دەرهێنەری ئافرەت لەمێژووی ئۆسکاردا بوبێتە وەرگری خەڵاتیئۆسکار

ئەڤاتار یەکەمین فیلم لە مێژوودا بۆ بەدەستهێنانی زۆرترین پارەی قازانج، تایتانیک ی لە ڕیزبەندی یەکەمەوە گواستەوە بۆ دوو، بێگومان دەرهێنەری هەدوو فیلمەکەیش داهێنەر جیمس کامیرۆنە.

سەرچاوەکان

سایتی ئەسوشیدتدبرس

سایتی سەرەکی ئەکادیمیای ئۆسکار

رۆژنامەی شرق الاوسط عەرەبی

گۆڤاری دێر شپیگل ی ئەڵمانی

BBC عەرەبی.

khasraw@hotmail.de

تێبینی .. ئەم بابەتە لە گۆڤاری هەناردا بڵاوکراوەتەوە